



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

10. De alienatione bonorum Ecclesiasticorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

gatio impedit soluti debiti repetitionem. 4. Naturalis obligatio licet in foro externo actionem non tribuat, tribuit tamen ius exceptionis & compensationis.

Quod Pupillus vel minor 25. an. Curatorem habens, ludendo perdidit, soluere non tenetur, nisi iuravit, sed exceptione se defendere potest beneficio legis civilis: Sin autem solvatur, ab altero retineri potest donec repetatur: Ratio prioris, quia tamen si solvisset, repetere posset, seu conditione indebiti, seu in integrum restitutione: *Qui autem ad agendam admittitur, est multo magis ad excipiendum admittendus.* reg. 71. in 6 Posterior probatur, quia pupillus & minor Curatorem habens, saltem naturaliter obligantur: at vero legis civilis beneficium illis non prodest, si eo non utantur, siue quia uti nolunt, siue quia ignorant.

Si pupillus vel minor, quod indebitè solvit, alibi recuperare non potest, per compensationem aliquam prospicere tibi poterit Ratio est, quia alter iniuriam infert non restituendo, si repetatur.

C A P. X.

De alienatione bonorum Ecclesiasticorum.

Bona Ecclesiastica immobilia & mobilia preciosa, quæ servando servari possunt absque iusta causa certa que solemnitate alienari prohibentur; Etiam Feudum, emphyteusis, & locatio in longum tempus contractus censualis, perpetui ac vitalicij census; quia iura & redditus annui inter bona immobilia numerantur, quorum alienatio Ecclesijs ac minoribus prohibita est.

NB.

NB. Tamen in Germaniæ quibusdam locis re-
ptuni, vt reditus redimibiles, etiam super immobi-
lia bona constituti, inter bona mobilia numeran-
tur.

2. Nomine alienationis prohibita intelligi pignoris
vel hypothecæ specialis constitutio.

NB. Iura & Actiones eodem discrimine cen-
sentur, quo res ipsæ, ad quas tendunt, vt si sint rerum im-
mobiliū vel mobiliū preciosarum alienari ne-
queant: Sin verò alienarum rerum mobiliū, V.C.
debita pecuniaria absque solemnitate vendi pos-
sunt.

3. Causæ iustæ, ob quas bonorum Ecclesiasticorum
alienatio fieri potest sunt. 1. Necessitas (debita ve-
gentia, quæ alia ratione solui non possunt.) 2. Utilitas
(puta, vt res alia vtilior Ecclesiæ comparatur.) 3. Pie-
tas (puta pro redemptione captiuorum, vel alia gra-
ui pauperum necessitate subleuanda: Vnde etiam li-
bra vasa frangere, & precium erogare concessum est.)
4. Incommoditas (puta, si res alienanda plus incom-
moditatis, quam commoditatis Ecclesiæ afferat, quæ
V.C. multum distat.)

4. Solemnitas ad alienationem requisita in his con-
sistit, vt præcedat tractatus cum capitulo, vt ac-
cedat consensus Capituli, maioris partis Autho-
ritas etiam tacita Prælati, quæ Ecclesiæ præest, Ep-
iscopi & Abbatis exempti (non Decani subiecti Ep-
iscopo)

NB. Si Ecclesiastica alienatio facta sit contra iu-
ris terminum, tunc ipse etiam prælatus rem à se male
alienatam potest repetere, allegans propriam turpi-
tudinem. Ratio, quia licet ordinariè non liceat con-

trauenire factio proprio, & allegare propriam turpitudinem. Excipitur tamen nisi id fiat ob causam necessariam ad animæ salutem, vel nomine Ecclesiæ aut Reipublicæ.

Beneficiarius præd a Ecclesiastica, quorum reditus 5 in propriam utilitatem percipit, ad tempus longum, sed non ultra vitam suam, loca e potest, non adhibito consensu superioris. Superior autē obesse V. C. aut parochus moriatur ad 10 ann. & non ad 20, sicut in Wedbach factum.

Prælati Ecclesiæ sine consensu capituli, Ecclesiæ 6 præiudicare non potest in iuribus quæsiis, sed in acquirendis. Nam aliud est nocere, aliud vero est non prodesse. arg. l. si sponsus §. si maritus hæres. Quapropter Prælati vane repudiat donationem Ecclesiæ suæ oblatam. Tamen his casibus Prælati Ecclesiæ obligati manet, si officio suo malè functus, quia Prælati habet se ad Ecclesiam tanquam tutor seu Curator.

NB. Monachus monasterio prodesse potest, non tamen obesse in iure quæsiis, puta si rem sibi testamento legatam absque prælati sui licentia acceptet, licet peccet, tamen valet acceptatio; repudiatio tamen sine consensu non valet. At verò in iure quærendo etiam obesse potest, videlicet si donationem sibi faciendam respuat.

Præterea licet Prælati sine consensu Capituli obesse non possit alienando res Ecclesiasticas, potest tamen obesse in iudicialibus, si iudicio ferri contra Ecclesiam sententiam: item sine iudicio res Ecclesiæ ab altero vsucapi, tamen in his ad 4. ann. restitutio in integrum conceditur.

Non satis constat, vtrum Prælati sine consensu

7
sensu

sensu Capituli renunciare possit hereditati vel legatis rei immobilis, aut mobilis preciosa. Qui affirmant ex communi probabiliore sententia, assensum debere tamen peti restitutionem in integrum ab Ecclesia ratione lucri cessantis propter negligentiam & malam administrationem Prælati.

- 8 Quædam licet validè alienari non possint, tamen vsu capi possunt in rebus Ecclesiæ: alias si alienatio simpliciter prohibita favore ipsius rei, tunc etiam vsu capio impeditur: qua ratione dum fundus dotalis sub mariti administratione est, & vxor agere prohibetur, vsu capio inchoari non potest.
- 9 Iuramentum non alienandi duobus modis contrahi potest; vel simpliciter non alienatum, vel non inconsulto Papa. Primo modo intelligitur iuramentum de alienatione illicita, ut perinde sit, ac si prælati iurasset, se non alienaturum bona Ecclesiæ nisi iusta causa & præter iuris formam: secundo modo extenditur etiam ad alienationem alioquin licitam.
- 10 Prælati, qui iuravit se bona Ecclesiæ non alienaturum Papa inconsulto, prohibetur etiam locare ad tempus longum. Nam *iuramentum simpliciter prælati intelligi debet secundum materiam subiectam, & secundum iuris dispositionem* ait Syl. l.c. Atqui alienationis nomen in materia subiecta locationem quoque ad longum tempus comprehendit.
- 11 Papa non potest pro arbitrato & sine iusta causa res Ecclesiæ alienare, idque naturali ac iure dirigitur ad quod bonorum Ecclesiæ non Dominus, sed summus administrator à Christo constitutus sit, non ad dissipandum, sed ad dispensandum.
- 12 Contra eos, qui illegitimè Ecclesiastica bona alienant, pœnæ canonice decretae sunt.